

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

„REVUE DE VITIKULTURE“
„VEINBAU REVUE“
à Pleven — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 60 па.
Редакция и администрация — Плѣвень.

д.-уредникъ: Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мжиковъ. В. Чакъровъ и В. Стрибърн

ОДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитѣ; 2) Къмъ сплотяване — Н. Мжиковъ; 3) Върху естеството на новата бостъ по лозитѣ у насъ — Ст. Икономовъ; 4) Предпазване необходимитѣ въ градинарството и лозарството лове отъ загиване — В. В. Стрибърн; 5) Пропаганда на гроздето и виното; а) Едно предизвикано обяснение; б) Седмица на българското вино; в) Виното като естественъ предпазитель противъ епидемитѣ; 6) Съюзни и дружествени; 7) Положението на пазаря; 8) Хроника.

Къмъ абонатитѣ.

Съ настоящата, 10-а книжка, списание „Лозарски прегледъ“ приключва XVII-та си годишнина.

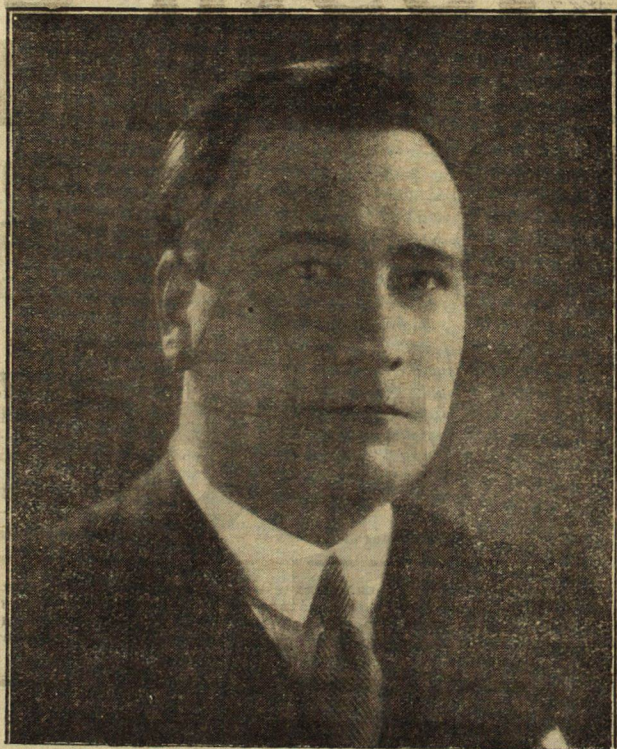
Въпрѣки нередовността на много абонати, излизаше редовно съ разнообразенъ материалъ, целящъ да освѣтли и защити родното ни лозарство и винарство.

Сътрудничеството на специалиста и практика и материалната подкрепа на малцината абонати, отъ многото лозари въ страната, не сж достатъчни за стабилизирането и издигането на списанието, до степенъ да бжде решающъ факторъ за изяснение и защита на всестраннитѣ интереси на лозарството.

Редакцията, като благодари на сътрудницитѣ, кооперациитѣ, настоятелите и абонатитѣ за даденото ѝ съдействие, съ право се надява, че найсетне по-широкъ кръгъ лозари ще се заинтересуватъ и съзнаятъ необходимостта отъ списание „Лозарски прегледъ“, органъ на Българския лозарски съюзъ, — единственъ просвѣтителъ и защитникъ на лозаря.

Редакцията.

Новия Главенъ секретаръ на Министерството Земледѣ-
лието и Държавнитѣ имоти

Д. Кушевъ.

Назначенъ е г. Дим. Кушевъ за Главенъ секретаръ на Министерството на Земледѣлието и Държ. имоти, вмѣсто подалия оставка г-нъ Юр. Илийчевъ.

Г-нъ Д. Кушевъ е родомъ отъ с. Поликрайще (Гор.-Орѣховско) и е свършилъ агрономически науки въ Германия и Австрия.

Като Главенъ Инспекторъ по лозарство и винарство при М-вото на Земледѣлието, при неговото съдействие въ кратко време се реализираха ценни инициативи, закони и постижения за българското лозарство и винарство, като: удвояване износа на десертнитѣ грозда и узаконяване на контролата му, закона за вината, ракийтъ и оцета, създаване бюра за пропаганда и защита на българското вино и грозде, уреждане есенния панаиръ въ Виена за грозда, вина и пр.

Като подпредседателъ на Българския лозарски съюзъ е билъ винаги въ близкъ контактъ съ лозаря и винаря и познавайки тежкото имъ положение е участвувалъ и съдействувалъ въ борбата имъ.

Като поздравяваме г. Кушева съ новия му високъ общественъ и служебенъ постъ, ставайки изразители на общитѣ подобрения и радостта на българскитѣ лозари, надяваме се, че и сега като пръвъ съветникъ и помощникъ на Министра, ще работи за прокарване на решителни мѣрки за спасяване българското лозарство отъ грозящата го катастрофа.

РЕДАКЦИЯТА.

Н Хр. Мънковъ.

Директоръ на Държ. Вин. у-ще — Плъвенъ

Къмъ сплотяване.

Нѣма въ свѣта държавна власть, която да е обхванала съ погледа и вниманието си всички отрасли на живота по начинъ такъвъ, че да сж станали излишни професионалнитѣ организации. Въ голѣмото общежитие, най-правилно и задоволително се долавятъ нуждитѣ на отдѣлнитѣ стопани чрезъ съответнитѣ имъ организации. И колкото по-здрави и мощни сж професионалнитѣ представителства, толкова подобре сж тѣ поставени, толкова по-благоприятно положение си извоюватъ. Излишно е да подкрепямъ тази си мисль съ примѣри отъ българската действителность.

Отъ години вече българскитѣ лозари иматъ своя организация и чрезъ нея не малко придобивки сж спечелени, обаче, при неизбѣжното кръстосване на пжтищата, при борбата, която неминуемо се явява, привилегировано е онова съсловие, което покрай моралнитѣ сили въ везнитѣ поставя и по-голѣма материална мощъ.

Толкова време лозарския съюзъ-организация на повече отъ 100 хиляди български стопани, има за свой сериозенъ противникъ съдружението или, поправо, картела на нѣколко спирто и пиво фабриканти. И само поради това, че материалната мощъ на Лозарския съюзъ е слаба, спирто и пиво фабрикантитѣ сж въ едно по-изгодно положение. Тѣхната дума се чува, на тѣхна страна е въ много случаи и пресата.

Идеята да се устрои лозарския съюзъ, като материално представителство, бѣ възприета още съ основаването му, обаче, по причини отъ вътрешенъ характеръ, той се трансформира въ културно-просвѣтна организация.

Пропуснаха се много години. Ето, сега управителното тѣло се готви да сезира предстоящия конгресъ съ формиране на едно материално представителство, на кооперативна Лозаро-винарска централа съ ограничена отговорность. Дано лозаритѣ тоя пжтъ се явятъ съ нарастнало съзнание за необходимостта отъ една мощна собствена организация за защита материалнитѣ и морални интереси на отдѣлнитѣ стопани и на цѣлокупното българско лозарство.

Една малка по значение, но силна материална кооперация иде да ни вдѣхне съ примѣра си вѣра въ добритѣ перспективи на замисленото дѣло. Това е пчеларската кооперация „Нектаръ“. Като единствена материална представителка на сдруженитѣ пчелари, чрезъ общи продажби, доставки на востѣкъ — суровъ и обработенъ, инструменти, уреди и пр. днесъ тая кооперация има собствено грамадно здание въ София, собственъ магазинъ и пр. и съ материалната си мощъ внушава респектъ.

Българските лозари ежегодно употребяватъ грамадни количества синь-камъкъ, тель, рафия и др. Защо да не могатъ тѣ сами да си доставятъ всичко и вмѣсто да пълнятъ джебоветъ на отдѣлни спекуланти, да набератъ малки икономии въ защита на собственитъ си интереси?

Ами лозарскитъ кооперации не страдатъ ли сжщо отъ едно недоглеждане, отъ едно по-право несъзнаване необходимостта отъ общи доставки на всичко каквото имъ е необходимо.

Ние сме младъ народъ. Много естествено, полезнитъ и необходими културни и стопански организации ще се развиватъ бавно и постепенно.

Идеята за едно съюзяване на съществующитъ лозарски кооперации се поставя вече на нѣколко пѣти на обсъждане. До като се спореше още, дали отдѣлнитъ кооперации сж нарастнали до степенъ, че да дадатъ необходимия материалъ за полагане началото на единъ съюзъ, отъ една лозарска кооперация преди 3 години се взе инициативата и на бърза ржка се създаде нѣщо. Този първи опитъ не даде резултати по простата причина, че той не намѣри своитъ идейни носители и творци, въоръжени съ познания, воля и постоянство, така необходими за едно новоначинание отъ подобенъ родъ.

Въпрѣки редицата спънки, главно отъ организационенъ и материаленъ характеръ, лозарскитъ кооперации ще намѣрятъ тоя пѣтъ удобенъ случай, да се приобщятъ не, а да образуватъ ядрото за основаване на проектираната централа. Онова, което не можеше да се създаде съ усилията и срѣдствата на лозарскитъ кооперации, сега съ общото съдействие на съзнателнитъ български лозари ще се реализира.

Проекто-устава за централата въ основата си е добре замисленъ и съставенъ. Той ще се усъвършенствува съ течение на времето и като проектъ и следъ като се ободри и приеме. Въ това не се съмнявамъ. Единъ е обаче, голѣмия въпросъ, който трѣбва да намѣри още отъ началото сполучливо разрешение. Това е въпроса за ржководството. Ще можемъ ли да се абстрахираме отъ желанието да настаняваме близки и сродници, познати и приятели. Ще съумѣемъ ли да се предпазимъ отъ хора чужди на кооперативната идея, отъ маскирани паразити. Ако тамъ се сполучи, българскитъ лозари ще могатъ да се поздравяватъ най-сетне съ единъ успѣхъ отъ грамадно значение.

За лозарскитъ кооперации стоятъ още редица други, чисто тѣхни проблеми неразрешени. Въпроса за кредита и задълженията, тоя за пласмента и пр.

Миналата година тѣхни представители, по случай лозарския конгресъ се устройха конференции за обсъждане мѣркитъ, които трѣбва да се взематъ за облекчение. Направиха се сжщо известни постѣпки предъ Б. З. Банка.

Нека и тоя път, пакъ въ време на конгреса, представители на кооперациитѣ да устроимъ подобна срѣща. Убеденъ съмъ, че, щомъ Б. З. Банка съ своитѣ срѣдства предприема да строи нови изби, ще намѣри възможность да стори нѣщо за закрѣпване на сжществующитѣ. Нека изпълнимъ дълга си до край.

Една мисль, единъ зовъ трѣбва да ни въодушевява днесъ: Чрезъ сплотяване, къмъ прогресъ!

Ст. Икономовъ

Директоръ на Лоз. оп. станция

Върху естеството на новата болестъ по лозитѣ у насъ.

(продължение отъ кн. 9 и край)

Пржките бѣха стратифицирани въ сандѣка съ навлаженъ пѣсѣкъ и поставени на хладно мѣсто, за да се развиватъ бавно. Въ това състояние на слаба жизнена активностъ, лозитѣ реагиратъ по-слабо срещу патогеннитѣ микроорганизми, особено когато последнитѣ сж въ чиста култура и вирулентно състояние, поради благоприятнитѣ условия за тѣхното развитие.

На 28.VII., когато ластаритѣ бѣха достигнали 25 см. височина, съ изолиранитѣ култури отъ *Fusarium* и бактериитѣ се извършиха следнитѣ заразявания на здравитѣ лозови пржки, по продължението на тѣхнитѣ подложки:

№ 1) 2 пржки — съ спори и мицелий отъ чиста култура *Fusarium* № Iа; две инфекции съ нараняване върху дървесината на подложката, отстоящи на 10 см. една отъ друга и отбелязани съ А.

№ 2) 2 пржки — съ бактерии чиста култура № IV. по сжщия начинъ както по-горе и отбелязани съ В.

№ 3) 2 пржки едновременно съ бактерии и спори отъ *Fusarium*, по сжщия начинъ и отбелязани съ С.

№ 4) 2 пржки — контрола, наранени и незаразени.

№ 5) 2 пржки — ненаранени, върху дървесината на които се поставиха капки отъ чиста култура № IV на бактерии.

Нараняванията се извършваха съ обгорена на спиртъ копиевидна игла, следъ обѣлване на ксрата около определеното за инфектиране мѣсто, стерилизирано съ спиртъ.

На 1.VIII., т. е. 5 дни следъ заразата, положението бѣ следното:

№ 1 — съ *Fusarium* = сжщиятъ аспектъ както на 28.VIII.

№ 2 — съ бактерии = малки тъмни петна около мѣстата на инфекцията, съ диаметръ къмъ 1 см., слабо удължени.

№ 3 — едновременно съ бактерии и *Fusarium* = явни черни петна, двойно по-големи отъ тѣзи при № 2.

№ 4 — контрола = сжщото положение както на 28 VII., безъ никаква зараза на нараненото мѣсто.

№ 5 — сжщото положение както на 28. VII., безъ никаква зараза.

На 10. VIII., № 1 не даваше никакви признаци на зараза и дървесината около нараненото мѣсто имаше свѣтло-зеленикъвъ свежъ цвѣтъ.

Петната при № 2 бѣха достигнали вече 3 см. дължина и 1.2 см. ширина (вижъ фигурата), съ още по-тъменъ цвѣтъ.

Отрѣзи съ ножче показваха, че петната не сж повърхностни, а сж достигнали 2—3 м. м. дълбочина въ прѣчката.

При № 3 петната около дветѣ мѣста на заразяването се бѣха съединили помежду си, т. е. образуваха едно цѣло петно съ около 1.6 см. дължина — дължината на почти цѣлото междувѣзлие.

При № 4 — контролата = положението продължаваше да бже сжщото както на 28. VII.

При № 5 — не се забелязваше нищо ново.

Микроскопичното изследване на нараненитѣ прѣчки показва присѣтствието на мицелий и спори въ доста голѣмо изобилие при № 1, кждето инфекцията се извърши само съ *Fusarium*, но развитието на тази гѣба се бѣше локализирано изключително въ мѣстото на инфекцията, безъ да проникне въ здравитѣ клетки на подложката и да образува петно.

При № 2, кждето имаме инфекция съ бактерии, петната се увеличаваха постоянно и проводящитѣ цеви отъ засѣгнатитѣ тъкани бѣха изпълнени съ бактерии. Никакъвъ мицелий, никакви спори на *Fusarium* тукъ не бѣха констатирани. Повреденитѣ и умъртвени тъкани представляваха сжщитѣ признаци на разрушение и разлагане, както и при обикновенитѣ болни лози.

При № 3 — инфекция съ бактерии и *Fusarium* въ всички умъртвени тъкани се констатира присѣтствието на мицелий, изобилстващъ въ потъмнѣлитѣ клетки на дървесината и засѣгнатата кора, но липсващъ въ всички живи клетки и дървесиннитѣ цеви, изпълнени съ голѣмо множество бактерии и заградени съ тъмни околни клетки.

При № 4 — наранени но неинфектирани прѣчки, както и при № 5, микроскопичнитѣ изследвания не установиха нито присѣтствието на мицелий или спори на *Fusarium*, нито такова на бактерии. Всички морфологични и анатомични белези говорѣха за едно напълно нормално състояние на тѣзи лози.

Втората серия отъ заразявания се извърши на 12.VIII., като отъ останалитѣ 8 здрави лози 2 се инфектираха съ бактерии чиста култура № 1, 2 други съ бактерии № IV, 2 прѣчки — съ мицелий и спори отъ *Fusarium* и 2 други — съ *Fusarium* върху мъртвата кора на подложката. Тази серия служи за повторение и за контрола на резултатитѣ получени при първата серия отъ заразявания. И тукъ, заразениитѣ съ *Fusarium* лози не показаха до 1. IX. никакви петна, характерни за болестѣта, обаче, докато при инфектирането на здравата дървесина бѣлата покривка на мицелия се локализира изключително въ самото мѣсто на инфекцията, безъ да се разпростре наоколо или на дълбочина и да предизвика появата на петна, при инфектирането на мъртвата кора мицелия се разпростре наоколо и на 20. VIII. покри-

ваше ясно повече отъ половината на подложката. Здравата дървесина обаче остана незасегната и при обѣлване на кората показваше своя свѣтло-жълтеникъвъ, свежъ цвѣтъ.

При заразяването съ бактерии № I и № IV на 17. VIII. се получиха пакъ тъмнитѣ петна, но този пътъ много по-ограничени ($1\frac{1}{2}$ см. диаметръ) и по-повърхностни, може би защото лозитѣ вече бѣха започнали да засъхватъ, вследствие неблагоприятнитѣ условия за тѣхното развитие. Въ всѣки случай, окото можеше да схване известна разлика въ размѣритѣ и цвѣта на петната, получени отъ култура № I и тѣзи отъ № IV, сочеща на една по-голъма активностъ на бактериитѣ отъ култура № IV. Микроскопичнитѣ изследвания и тукъ установиха присѣтствието на голѣмо множество бактерии, изпълнили заобиколениѣ съ мъртви клетки дървесинни цеви, безъ да се констатира присѣтствието на какъвто и да било мицелий въ вътрешнитѣ тъкани на лозата. Въ разрушенитѣ клетки отъ дървесината и особено около клетъчната обвивка на нападнатитѣ дървесинни цеви и между тилитѣ се забелезва присѣтствието на една особена тъмна материя, прилична на смола, която въ нѣкои случаи изпълва доста голѣма частъ отъ проводящата цевъ. Тази смола материя се наблюдава и съ просто око при единъ разрѣзъ на подложката, когато последния престои на въздуха около 24 часа.

Въ опитното лозе на Станцията, презъ м. юлий и августъ, бѣ направенъ опитъ да се заразятъ 3 лози на 3 годишна възраст, въ периода на тѣхното пълно вегетативно развитие. Заразяванията се извършиха съ сегменти отъ подложката на една болна лоза, чрезъ вкарване на тѣзи сегменти, представляващи всички признаци на болестъта, въ вътрешността на подложката, на прѣжитѣ и на кордона на избранитѣ 3 лози, съ всички необходими мѣрки за да се избѣгне засъхването на направенитѣ отрѣзи. Въ нито единъ отъ тритѣхъ случая, обаче, не ни се отдаде да инфектираме развиващата се лоза и да възпроизведемъ въ лозето чернитѣ петна, може би по причина на недостатъчния ресептивитетъ на вегетиращото растение.

Въ резултатъ отъ проучванията въ Станцията се установява отсѣтствието на какъвто и да е гъбенъ паразитизъмъ въ заболѣлитѣ лози. Възпроизведенитѣ петна по лабораторенъ начинъ само съ изолиранитѣ бактерии отъ болни лози, сж достатъчно ясно доказателство за бактерииния произходъ на болестъта. *Fusarium*'а се явява тукъ като истински сапрофитъ и се развива изключително върху и въ тъкани, умъртвени предварително отъ действието на бактериитѣ. Образоването на смола въ нападнатитѣ цеви, отъ една страна и възпроизведенитѣ петна посрѣдствомъ бактериитѣ, отъ друга, даватъ пълно основание да се диагностира болестъта като *Бактериаленъ гумозисъ*, — понятие

ясно и определѣно, както може да се види и отъ полученитѣ въ Станцията сведения отъ страната и странство, изложени по-долу и отъ тѣзи дадени въ чуждестранната литература.

За първи пжтъ, бактерията — причина на въпросното заболяване е била изолирана и проучена отъ Baccarini, който ѝ далъ името *Bacillus Vitivorus Bacc.* Въ последствие проучванията сж били подети наново отъ Macchiati, Schilbersky, Mangin, Rathay, Prunet и др., които сж отдавали болестъта на други причини, като: Филоксерата, Пероноспората, студоветѣ, раздразнение на клеткитѣ вследствие нараняване, паразитизма на една гжба (*Cladochytrium viticolum*) и пр., но никой не я отдава на нѣкой видъ отъ рода *Fusarium*, макаръ последния да е билъ лесенъ за разпознаване и известенъ още въ миналото столѣтие съ десетки свои представители: *F. Roseum*, *F. Solani*, *F. Lycoperfici*, *F. Erubescens*, *F. Gemmiperda*, *F. Putrefascien*, *F. Sarcocroum*, *F. Hordearium*, *F. Zavianum* и пр. и пр. По-късно Foëx и Viala, а следъ тѣхъ Prillieux и Delacroix успѣли съ чиста култура отъ тѣзи бактерии, изолирани отъ лозата, да възпроизведатъ болестъта изкуствено и дадатъ пълни доказателства за патогеннитѣ свойства на тази бактерия, споменавана отъ тѣхъ съ сжщото име, *Bacillus Vitivorus Bacc.* или *Bacillus Baccarini Macchiati*.

Най-сетне въ 1921 год. проф. Р. Pacottet установява още веднажъ бактерияния произходъ на тази болестъ, която нарича Бактерияленъ гумозисъ.

Между другото, ето какво казва Georges Delacroix въ своя трудъ озаглавенъ: „*Maladies parasitaires des plantes cultivées*“.

„Въ всички засѣгнати тъкани се срещатъ бактерии, но тѣ сж добре видими въ прѣсно нападнатитѣ части; когато клеткитѣ сж мъртви и изпълнени съ смола, бактериитѣ изчезватъ, за да отстѣпятъ мѣстото си на сапрофитни гжби“... „Потъмнѣлата дървесина става тогава плячка на многобройни сапрофити, които довършватъ нейното разрушение“... „Бактерията, *Bacillus vitivorus Baccarini*, се култивира лесно; тя е съставена отъ кжси овални елементи, отдѣлни или въ верижки; въ старитѣ култури се намиратъ броенички много по-дълги. Желатина се втечнява и слабо се боядисва съ тъменъ цвѣтъ. Съ помощта на чисти култури можеха да бждатъ инфектирани здрави лози и да се установятъ така патогеннитѣ свойства на *Bacillus vitivorus*“.

Безъ да се спирамъ на мненията на други автори, ще цитирамъ сведенията съ които разполага станцията, събрани отъ опитнитѣ институти било у насъ, било въ странство.

Съ писмо № 9438 отъ 1.VI.1932 год. Министерството на Земледѣлието съобщава въ земледѣлската катедра Плѣвенъ съ копие до Опитната Станция следното:

„Болестъта, за която е дума въ статиитѣ на Ат. Бойчиновъ, не е изследвана още отъ института по фитопатология въ София. По сведения на сжция институтъ нѣма признаци тя да е сжщата, за която автора твърди...“

Съ писмо отъ 5 юлий 1932 год. професоръ Цвайгелтъ, отъ опитната станция въ Клостернойбургъ съобщава въ Станцията следното:

„Микроскопическитѣ изследвания установяватъ по абсолютенъ начинъ вашитѣ резултати“.

„Азъ не намѣрихъ никакви гъби и освенъ това, видѣхъ тѣзи маси отъ бактерии не само въ областъта на спойката, където се появяватъ чернитѣ или тъмни петна, но сжщо и не по-малко изобилни, въ всички корени, колкото и отдалечени да сж отъ спойката. Считаамъ за изключено щото първопричината да е напримѣръ действието на студа; *касае се за една истинска инфекция отъ бактерии*, които се разпространяватъ и въ всички тъкани на подложката, но азъ видѣхъ следи отъ такива и въ присадника, не далече отъ спойката. ...Азъ имамъ предъ менъ труда на проф. Rives отъ 1929 г. върху Малъ Неро и закържевяването; *намирамъ че това сж характеристикъ на „бактерияленъ гумозисъ“, които сж реализирани въ вашия случай*¹⁾. „Изобщо, азъ намирамъ че вие имате право, опредѣляйки характера на болестъта, като отъ бактериенъ произходъ. Нѣма, споредъ менъ подкрепа за да се хвърли отговорността за тѣзи повреди и болестни явления върху нѣкоя гъба или микориза“...

Съ писмо № 335 отъ 19.V.1931 год., лозарския съюзъ съобщава въ Станцията следното:

„Съ писмо подъ № 5549 отъ 9 май 1931 год. Министерството на Търговията съобщава на съюза, че гръцкото правителство съ декретъ отъ 14.IV 1931 г. е забранило вноса на лозови пръчки и овощни дръвчета отъ България, защото били заразени отъ бактериината болестъ *Mal Nero Roncet*. По поводъ на това молимъ Ви да ни съобщите... наистина ли тия болести сж разпространени въ нашитѣ лозя и въ укоренилищата и въ какъвъ размѣръ... представляватъ ли опасностъ за лозарството и т. н.²⁾“.

Както личи, гръцкитѣ институти сжщо сж констатирани бактериината болестъ „Mal nero“, синонимъ на „бактерияленъ гумозисъ“ и съ декретъ отъ 14 априлъ 1931 год. забраняватъ вноса на лозовъ и овощенъ материялъ отъ България, т. е. близо 6 месеца преди Стацията да излѣзе официално по въпроса за първи пжтъ въ кн. 10—11 на сп. „Лозарски Прегледъ“ отъ м. септемврий с. г.

Съ писмо № 757 отъ 26 юлий 1932 год., директора на лозарската опитна станция въ гр. Конеглияно—Италия проф.

¹⁾ Бактерияленъ гумозисъ е синонимъ на Малъ Неро.

²⁾ Съ писмо № 185 отъ 25.V 1931 год. Станцията отговаря отрицателно, тъй като въ момента липсваха подробни и напълно установени данни у насъ по този въпросъ.

Giovanni Dalmasso, съвмѣстно съ професора по фитопатология и ботаника—Manzoni, съобщава въ станцията, че тѣ не отдаватъ значение на евентуалнитѣ бактерийни зооглети или мицелий, каквито биха могли да се появятъ като послѣствие отъ истинската причина. Споредъ тѣхъ, причината е несвършенната спойка, която възпрепятства правилното циркулиране на соковетѣ и спѣва нормалното хранене. По отношение патологичнитѣ свойства на фузариума, ето какво е тѣхното мнение:

„Най-сетне, ние не вѣрваме щото *Fusarium viticolum* да може да причини повреди отъ рода на онѣзи, каквито Вие отбелязвате, и до сега не сме имали случая да наблюдаваме у насъ патологични случаи отъ *Fusarium* върху лозитѣ“.

Единственъ професоръ Louis Rives, отъ агрономическия факултетъ въ Тулуза съобщава, съ писмо отъ 12.IX.932 год., че той безъ мжка е могълъ да констатира характеритѣ на една болестъ, която проучвалъ въ 1924 год. и дължаща се на случайния паразитъ на една плесень, наподобяваща *Fusarium Viticolum* Thümen, но различаваща се рѣзко отъ *Fusarium* *Zavianum*. Неговитѣ проучвания сж помѣстени въ „*Progres agricole etititicolle*“ отъ 1924 год. отъ което той има любезността да приложи къмъ писмото си единъ отпечатъкъ, озаглавенъ: „Повреденитѣ присадници“.

Въ сжщностъ, болестъта която разглежда професоръ Rives е съвършено различна отъ тази констатирана у насъ. Безъ да навлизамъ въ подробности, ще отбележа че визираната отъ него сапрофитна гжба се среща действително въ съхранилищата на лозовъ материалъ, кждето често пжти обвива мъртвитѣ тъкани на съхраненитѣ въ пѣськъ лози, присадници и подложки съ единъ бѣлъ пластъ отъ мицелий. Това явление редовно се забелезва на пролѣтъ въ всички открити и закрити съхранилища, щомъ пѣська съдържа нуждната влага и температурата достигне 18°—20°, обаче нито съхраненитѣ присадници и подложки, нито облагороденитѣ лози сж бивали нѣкога повредени отъ това. Доказателството е отъ една страна липсата на каквито и да било тъмни петна въ тъканитъ на присадницитѣ и на подложкитѣ въ момента на облагородяването, отъ друга страна — голѣмия процентъ на прихванати лози въ укоренилището, полученъ отъ Станцията съ такива именно присадници и подложки, отличната спойка между последнитѣ, която въ никой случай не би могла да се образува отъ повредени мъртви клетки, появата на петна и рани по едногодишнитѣ лѣторасты и стари главини, никога незаривани въ пѣськъ или прѣстъ и безъ никаква следа отъ мицелий и спори на фузариумъ, както въ вжтрешността, така и по кората на засѣгнатата частъ. Най-сетне, невъзможността на чиститѣ култури отъ *Fusarium* да инфектиратъ и проникнатъ въ здравитѣ тъкани на поставеното при специални условия на ресептивитетъ растение

и способността на изолиранитѣ бактерии да възпроизведатъ петната, сж лични доказателства, че въ случая не се касае за повреди отъ *Fusarium viticolum*.

Независимо отъ това, описанието, което професоръ Rives дава на изследванитѣ подъ микроскопа повреди, не отговаря на онова въ нашия случай. Така споредъ него, „мицелиума е особено изобилень въ клеткитѣ на сърцевиннитѣ лъчи и въ дървестнитѣ цеви, които изпълва понѣкога почти напълно. Срѣща се сжщо така и въ вжтрешността на клеткитѣ отъ другитѣ тъкани: кора, лико, сърцевина“. При това положение, явно е че мицелия изпълва голѣма частъ отъ вжтрешността на пръчката и е невъзможно да не се забележи още въ първитѣ отръзи, колкото и грубо да сж извършени тѣ. Въ нашия случай засѣгнатитѣ цеви сж винаги изпълнени съ тили и бактерии, околния редъ клетки сж повредени и заградени въ повечето случаи пакъ съ здрава дървесина, но никога не се забелезва въ такива именно цеви присѣтствието на мицелий. Такѣвъ се среща и то при надлежащъ на различни гъби — плесени, само въ напълно повреденитѣ части, но отъ това въ никой случай не може да се извади заключението, че непременно *Fusarium viticolum* е причинителя на болестъта, както въобщо не би могло да да се твърди, безъ изолиране въ чисти култури и изкуствени заразявания, че този или онзи отъ срѣщнатитѣ микроорганизми е агента на въпросното заболяване.

Рисункитѣ на повредени присадници, дадени на стр. 4 отъ неговата статия, доказватъ още веднажъ, че тукъ не се касае за констатираната у насъ болестъ, а за едни обикновени, известни и често срѣщащи се повреди на присадницитѣ, причинени споредъ автора отъ *Fusarium viticolum* Trüm., заради които презъ време на присажданието се изхвърлятъ винаги единъ по-голѣмъ или по-малкъ брой калеми и подложки.

Никжде въ неговата статия не се говори за ония типични петна и рани по облагороденитѣ лози, за всички ония характерни белези при вегетиращето растение, които сж толкова специфични за болестъта — предметъ на нашитѣ проучвания. Въобщо, липсватъ всѣкакви признаци, които биха могли по единъ или другъ начинъ да напомнятъ тѣзи на изследваната въ Станцията болестъ. При това положение на въпроса, трудоветѣ на лабораторията по Микология и Патология въ Тифлисъ, потвърждавайки изследванията на професоръ Rives върху фузариума, не съставляватъ единъ аргументъ противъ резултатитѣ отъ изследванията въ Станцията, защото се отнасятъ до случай съвършено различень отъ нашия. Въ заключение, макаръ и изкуственото възпроизвеждане на болестнитѣ симптоми да съставлява само по себе си

неопровержимо доказателство за естеството на болестта, мненията на поменатитѣ по-горе наши и чужди научни институти идатъ само да потвърдятъ полученитѣ въ Станцията резултати, като даватъ възможностъ по този начинъ да се елиминиратъ съмненията и се ликвидира веднажъ за винаги съ този въпросъ.

В. В. Стрибърни.

Предпазване необходимитѣ въ градинарството и лозарството колове отъ загниване.

Дървени колове отъ различни размѣри сж една необходимостъ въ всѣко едно земледѣлско стопанство, а особено въ лозарството и градинарството. Тукъ тѣ служатъ за на-права на огради и като подпори за най-разнообразни културни растения. Главниятъ имъ недостатъкъ е тѣхната малка трайностъ, вследствие бързото загниване на забитата въ земята частъ. Загниването и разрушението се причинява отъ различни сапрофитни гъби.

Общо разпространения начинъ за да станатъ коловетѣ по-трайни е овжгяването на долнитѣ имъ краища, той, обаче, не дава задоволителни резултати. Овжглената частъ действително не може да загние, но за това тя е много пориозна. При това положение влагата и различнитѣ гъби проникватъ много лесно въ вътрешността на дървото и разрушението почва отъ тукъ.

Това нѣщо може да се избѣгне чрезъ третиране на коловетѣ съ различни противогъбни отрови. Между тѣзи срѣдства голѣма роля играятъ катрана, бланка и карболинеума, но тѣ не могатъ да се употребяватъ на всѣкъде. Отъ една страна този начинъ на предпазване е доста скъпъ и отъ друга страна лошата миризма на изброенитѣ срѣдства лесно може да се предаде на нѣжни и чувствителни плодове, като напр. тѣзи на лозата.

Катрана, бланка и карболинеума може да използваме главно за по-дебели колове, предназначени за огради. Коловетѣ въ случая трѣбва да бждатъ обѣлени и сухи. Долнитѣ краища, които ще бждатъ въ земята, заедно съ малка частъ, която ще бжде надъ земята, се овжгява, и до като коловетѣ сж още топли, овжглениитѣ имъ части се потапятъ въ затопленъ бланкъ, катранъ или карболинеумъ. Така приготвенитѣ колове изтрайватъ съ десетки години.

За предпазване на обикновенитѣ подпорни колове, които сж въ непосредствена връзка съ растенията, които отгледваме, се предпочитатъ разтворими въ водата противо-

гъбни сръдства, които не издаватъ никаква миризма. Отъ тѣзи въ последно време се препоръчва препаратъ *Таналитъ*. Той представлява отъ себе си смѣсь отъ двойни нитрати, флуорни, арсенови и хромови съединения, които въ контактъ съ съставнитѣ части на дървото се превръщатъ въ мжчно разтворими и измиващи се съединения. Употрѣблението на таналита става по нѣколко начина.

1. Чрезъ потапяне на обѣленитѣ и готови колове въ 2—4% разтворъ таналитъ Ц. Споредъ дебелината, коловетѣ киснатъ тукъ 8—14 дня.

2. Чрезъ така нареченото импрегниране. Въ случая коловетѣ трѣбва да бждатъ още прѣсни и веднага следъ обѣлването имъ долнитѣ имъ краища, които сж изрѣзани гладко, се потапятъ въ 1—2% разтворъ. Коловетѣ стоятъ тукъ до като течността се просмучи по възможность по-далечъ отъ основата.

Освенъ за колове, таналита може да се използва и за предпазване на всички изложени на разрушителни влияния дървени конструкции, като парници, стобори и пр. Въ случая е достатъчно като натриемъ три пжти съ подгрѣтъ до 80—90° С. 4% таналитовъ разтворъ.

По сжщия начинъ, както се употрѣбява таналита може да се употрѣби 2—3% разтворъ синъ камъкъ. Неговото действие е по-слабо, но все пакъ третиранитѣ по този начинъ колове сж много по-трайни отъ такива, които сж само овжглени.

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО И ГРОЗДЕТО

Едно предизвикано обяснение

Отъ десетина години насамъ, у насъ се разви така нареченото „въздържателно движение“, подкрепяно отъ фондоветѣ на контрабандиститѣ на алкохолъ въ Северо-Американскитѣ Съединени Щати, което води борба противъ родното лозарство, необезпокоявано отъ никого.

Въ единъ моментъ, когато европейскитѣ латински държави и народитѣ отъ Рейнъ до Днепъръ, които сж начело на цивилизацията, възпѣватъ виното, като национално питие, частъ отъ елита на българския народъ — на лозарския български народъ! — иска да мине за „по-роялистъ отъ царя“, за „по-голъмъ американецъ отъ американцитѣ“ и да налага българския народъ да пие повече . . . мата!

За честъ на нашето племе и за благо на българското стопанство, трѣбваше отдавна да се подеме една борба противъ сектантскитѣ схващания на въздържателитѣ. Образуваха се едва въ края на м. г. два комитета: единъ за гроздето и другъ за виното и продуктитѣ на винената индустрия. Тѣзи комитети сж на обществена база, и не трѣбва да се идентифициратъ съ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

Централният комитетъ за българското вино, още не изрекълъ първата дума предъ широкото общество въ България за своитѣ цели и задачи, е нападнатъ — и то какъ! отъ българина проф. Консуловъ, въ в. „Слово“ отъ 9 того.

Неговитѣ нападки, обаче, нѣматъ нищо съществено по въпроса за „вредата отъ пиене на вино“, а сж много плоски инсинуации и спекулиране върху ролята на Министерството на просвѣтата и Министерството на земледѣлието, въ които подмѣтания има известни очебийни неистини, които само издаватъ дълбоката неоснователностъ на г. проф. Консуловъ, ако не и нѣщо по-лошо.

Преди всичко, проф. д-ръ Портманъ не е „нѣкой си“. Преподавателъ е въ Медицинския факултетъ въ Бордо, сенаторъ на Франция е, и най-после — подпредседателъ е на Международния лѣкарски комитетъ за виното. Впрочемъ, за това българското общество ще бжде широко освѣтлено. Г-нъ проф. Консуловъ, който, като труженикъ въ полето на науката, трѣбва да работи спокойно и обективно за повече истина на тоя свѣтъ, трѣбваше да има скромността да избѣгва изрази като „нѣкой си“ и да изчака и чуе конферанситѣ на уважаемия проф. Портманъ.

Може само да се съжелява, че работитѣ се слагатъ на плоскостта на нетърпимостта и на насилието върху общественото мнение, съ изнасяне на неистини. Ако е необходимо, ще се обосновемъ.

Комитетътъ за българското вино брои членове и изъ срѣдитѣ на българскитѣ общественици и професори-лѣкари. Той ще даде възможностъ, съ конферанси и сказки, да се изяснятъ много въпроси и въпросчета и да се задоволяватъ страститѣ на много словоохотливици.

И ще каже кое е възможно само въ лозарска България!

Отъ президиума на Центр. комитетъ за бълг. вино.

Седмица на българското вино.

Лозарството дава препитание на около единъ милионъ българско население. Повече отъ 750,000 декара сж засадени съ лозя, даващи срѣдно годишно производство отъ 350 – 400 милиона кгр. грозде, представляваще едно национално богатство отъ около единъ милиардъ лева.

Десертнитѣ сортове за мѣстна консумация и износъ представляватъ едва 10% отъ общото производство.

Производството на безалкохолни питиета, концентрирана мжстъ, стафиди и др. подобни продукти е ограничено до минимумъ, първо поради липсата на модерни рентиращи се инсталации и приспособления за това, второ поради естеството и състава на преобладаващитѣ у насъ сортове, и трето (най-важното) поради липсата на достатъчно търсение и задоволителна консумация, на горнитѣ безалкохолни продукти.

При това положение, по необходимостъ, единственъ подходъ

дящъ продуктъ за 90% отъ нашето гроздово производство си остава виното.

Независимо отъ своята стопанска необходимостъ, виното има голѣма стойностъ и като хранителенъ продуктъ за човѣшкия организъмъ.

Факта, че неговата консумация и производство въ всички културни страни достига годишно цифрата 19 милиарда литри и съ тенденция къмъ постоянно увеличение, говори повече отколкото всички неумѣстни бръщолювания на разнитѣ въздържателни кръгове и организации.

Живота е по-силенъ отъ всички книжни теории и предположения, а той е вече доказалъ, че умѣрената консумация на вино, не може въ никой случай да вреди на човѣшкия организъмъ. Доказано е сжщо че прекалената едностранчива употреба даже и на най-необходимитѣ хранителни продукти (месо и пр.) действува вредно върху човѣшкия организъмъ.

Най-малкото въ България може да се говори за нѣкаква прекалена консумация на вино. Докато срѣдно на човѣкъ у насъ се падатъ едва около 15 лт. вино годишно, въ Чили имаме 63 лт. годишна консумация на човѣкъ, въ Испания — 82 лт., Франция — 147 лт., Гърция — 27 лт., Унгария — 30 лт., Италия 98 лт., Португалия — 58 лт., Аржентина — 62 лт., Ромъния — 35 лт., Югославия — 29 лт., Швейцария — 49 лт., Уругвай — 24 лт. и пр.

Горнитѣ факти говорятъ, че у насъ напотивъ консумацията на виното е доста ограничена и имаме всички условия при подходяща организация, реклама и подготовка да се увеличи мѣстната консумация, само съ още по нѣколко литра на човѣкъ и тогава ще се намѣри въ страната пласмечтъ на цѣлото ни винено производство, като по този начинъ, ще се преодолѣе непоносимата лозарска криза която сега преживѣваме.

Ржководени отъ горнитѣ съображения, комитетъ за пропаганда на виното, образуванъ при Министерство на земледѣлието, София, урежда отъ 12—19 февруарий т. г. *седмица на българското вино*.

За цельта въ цѣлата страна и главно въ София, презъ тази седмица ще се изнесатъ сказки и беседи, за ползата отъ умѣреното и разумно употребление на виното.

Ще се организиратъ изъ лозарскитѣ райони изложби на мѣстни вина и ще се изнесатъ въ печата статии върху виното като хигиенично и здравословно питие.

А въ София ще се уреди специална централна изложба на българскитѣ вина, въ която ще бждатъ изложени и после испитани вината на повечето кооперации, държавни изби и частни фирми отъ цѣла България.

Желателно е горната изложба да бжде масово посетена отъ всички лозари.

Инициативата за уреждане *„Седмица за българското вино“* трѣбва да се подкрепи всестранно отъ всички лозари, питие-продавци и специалисти и да пожелаемъ тя да стане за въ бждаще една ежегодна традиция.

Виното като естественъ предпазитель противъ епидемиитъ.

Единъ отъ най силнитъ аргументи съ които въздържателитъ защищаватъ каузата на алкохолната възбрана е този, че виното и алкохолнитъ питиета изобщо се явяватъ като първопричината на много болести. Между тѣхъ по първо мѣсто епимисията, заболяванията на черния дробъ и бъбрецитъ, сърдцето, нервитъ и редъ други всевъзможни болести чакъ до холерата.

Да се подържа това е толкова неоснователно, колкото и да се отрича. Действително, може да се допусне известна връзка между злоупотрѣбата съ спиртнитъ напитки и нѣкои патологически състояния на човѣшкия организъмъ, обстоятелство което не може да има нищо общо съ една редовна и умѣрена употреба на последнитъ.

Нека не забравяме, че тамъ, кждето има навикъ, не е изключено злоупотрѣблението, както и тамъ кждето съществува животъ, идва смъртъ и тамъ кждето има здраве, идватъ и болести.

Действително, ако твърденията на всички фанатизирани защитници на алкохолната възбрана се приеме за положително, то отдавна Франция, — най голѣмата консуматорка на алкохолни напитки, кждето виното е редовна ежедневна дажба на трапезата както на богатия така и на бедния, на болния и на здравия — би станало жертва на всички ония безбройни злини, изреждани отъ привърженицитъ на алкохолната възбрана и до днесъ по естественъ пътъ на дегенерацията би престаналъ да съществува французкия народъ.

Виждаме обаче, че не е така. Франция продължава да държи първенстващо мѣсто въ областта на всички изкуства и науки. Създаде е и създава гении които даватъ новъ обликъ въ всички области на живота, новъ подемъ на алкохолно творчество.

Виното и неговата умѣрена употреба не е въ състояние да причини ония злини и деградиране на всички жизнени проявления, които преднамѣрено му се отдаватъ. То не само че не отслабва човѣшкия организъмъ, но влива новъ животъ и импулсъ въ изтощения човѣшки организъмъ и научно доказано, предпазва човѣка отъ много епидемически заболявания. Фактъ е че всички ония, които употребяватъ спиртни питиета сж много по слабо податливи на епидемически заболявания.

Виното не съдържа всички ония микроби причинители на масови заболявания, които се съдържатъ и благоприятно развиватъ въ водата, млѣкото и други „безвредни“ напитки.

Научнитъ опити на известни бактериолози като Bodin, Sabrazès, Mercandier въ Франция, Gruber и Baber Германия, Pick Виена сж доказали по единъ категориченъ начинъ, че тифоиднитъ и холернитъ бацили поставени въ контактъ съ виното губятъ своята жизнена способностъ въ зависимостъ отъ продължителността на съприкосновението имъ съ виното. Дока-

зано е, че виното обикновено въ продължение на половинъ часъ умъртвява микробитѣ на тифуса, холерата и туберкулозата.

Съ прибавянето на вода къмъ виното неговата антисептична сила намалява въ зависимостъ отъ количеството на прибавената вода. Обаче водата, която е престояла известно време въ контактъ съ виното се подлага на една естествена стерилизация и губи своята заразностъ.

Опити за потвърждение на това обстоятелство сж правени отъ Д-ръ Tavomari, а напоследъкъ Д-ръ Gaillard въ Лозанския Университетъ, чийто проучвания и заключения се свеждатъ до следното:

1) Прибавката на известно алкохолно питие въ водата има за резултатъ да намали микробитѣ, които тя съдържа.

2) Ако известно количество вино е прибавено къмъ равно количество вода въ продължение на $2\frac{1}{2}$ часа микробитѣ, които водата съдържа сж умъртвени 95%.

3) Микробитѣ, които оставатъ незасегнати не представляватъ опасностъ за човѣшкия животъ

4) Всички алкохолни напитки, които съдържатъ органически киселини, произходящи отъ естествена ферментация на плодоветѣ иматъ много по-голямъ антисептична сила по отношение на вреднитѣ за човѣшкия организъмъ микроби.

5) Беззахарнитѣ вина иматъ по-голямъ бактерисидна мощъ отъ колкото вината, които съдържатъ захаръ.

Антисептичнитѣ свойства на вината сж познати още на античния свѣтъ. Самаритянитѣ сж употребявали толкова въка назадъ виното и маслиновото масло за измиване и привързване на рани. Хипократъ е предписвалъ виното за болестъта на очитѣ.

Всички тежки епидемии като: холерата, чумата и пр. сж вземали опустошителни размѣри въ ония земи, кждето не се употребяватъ алкохолни напитки.

Презъ свѣтовната война французкитѣ войници, които редовно сж получавали къмъ храната си вино сж боледували много по-малко отъ инфлуенца отъ колкото американскитѣ и много по-малко отъ английскитѣ сж страдали отъ възпаление на червата при общата блокада на Дарданелитѣ.

Презъ време на холерната епидемия въ Хамбургъ презъ 1892 год. процента на умираията между производителитѣ и продавачитѣ на бира е билъ много по-малкъ, отколкото между останалото гражданство.

Природата ни е дала единъ естественъ предпазителъ заещанъ ни отъ старитѣ въкове за охрана отъ разнитѣ епидемически болести.

Грѣхъ ще правимъ ако ние искусствено го пренебрѣгваме въ името на идеи пропагандирани отъ фанатизъмъ и съ безсмыслена обоснованостъ, и които последователно капитулиратъ предъ силнитѣ и неизмѣнни закони на природата.

St.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ

Извадки отъ проектоустава на Лозаро-винарска кооперативна централа — София.

I. Форма и седалище.

Чл. 1. Основава се кооперативно сдружение съ ограничена отговорностъ подъ наименованието: „Лозаро-винарска кооперативна централа“ съ седалище София и районъ на действие цялата страна.

II. Целъ и траене.

Чл. 2. Целта на сдружението е:

а) Да обедини лозаро-винарскитъ кооперации, лозарскитъ дружества и частни лозари въ едно материално икономическо представителство.

б) Да задоволява и защитава материалнитъ интереси на българскитъ лозаро-винари.

в) Да организира и извършва доставката на нуждитъ за лозарскитъ стопанства и винарски предприятия машини, орджия, материали, препарати и пр.

г) Да извършва обща продажба на грозде и всички гроздови продукти и лозовъ материалъ.

д) Да създаде нуждитъ имоти за свое обзавеждане и демонстрациране или използване на лозаро-винарски предприятия.

е) Да развие и засили икономическата мощъ на своитъ членове и изобщо на лозарското население въ страната.

Чл. 3. Сдружението се основава за единъ периодъ отъ 101 год. Общото събрание може да продъжи този срокъ.

III. Срѣдства.

Чл. 4. Сдружението образува своитъ срѣдства отъ:

а) Встѣпителни вноски.

б) Дѣловъ капиталъ.

в) Фондове.

г) Печалби и такси.

д) Субсидии и дарения и др.

Чл. 5. Встѣпителния вносъ за колективнитъ членове е 500 лв., за личнитъ — 100 лв. и се внася отъ всѣки членъ при по-стѣпването му въ сдружението.

Чл. 6. Номиналната стойностъ на единъ дѣлъ е (500) петстотинъ лева. Дѣловетъ сж именни и ако сж напълно внесени, даватъ право на дивидентъ на престоаялитъ пълни шестмесечия.

Чл. 7. Дѣловетъ не могатъ да се залагатъ или запориратъ.

Чл. 8. Сдружението образува следнитъ фондове:

а) *Резервенъ фондъ*, който се образува отъ встѣпителнитъ вноски и 10% отъ чистата годишна печалба и служи за покриване на загубитъ, б) *фондъ постройки и обзавеждане*, в) *културенъ фондъ*, който се образува отъ остатъка отъ чистата пе-

чалба, следъ като се спаднатъ процентитѣ предвидени въ чл. 63 отъ настоящия уставъ. По решение на общото събрание може да се образуватъ и други фондове.

Чл. 9. Сдружението приема на оползотворение срочни и безсрочни влогове по правилникъ, одобренъ отъ управителния съветъ.

Чл. 10. За операциитѣ и услугитѣ, които сдружението извършва, се взематъ комисионни и такси, които се опредѣлятъ отъ управителния съветъ.

Чл. 11. За усиление на своитѣ сръдства, по решение на общото събрание, сдружението си открива смѣтка предъ Българската Централна Кооперативна Банка или другаде, сконтира или депозира портфейла си, сключва заеми, депозира стоки или ипотекира имотитѣ си.

IV. Работа.

Чл. 12. За постигане на своитѣ цели сдружението върши следното:

а) Организира и извършва доставката на нуждитѣ машини, орджия, материали, препарати и пр. за лозаро-винарскитѣ кооперации, дружества и отдѣлни лозари и посрѣдници за поизгодна доставка на сжщитѣ артикули отъ отдѣлни кооперации, дружества и частни лозари.

Продажбитѣ ставатъ въ брой, а когато условията позволяватъ и при обикновенъ търговски почекъ за изправнитѣ членове, гаратирани съ сигурни ефекти.

Условията и работата за разпредѣлителнитѣ пунктове въ страната се опредѣлятъ съ правилникъ отъ управителния съветъ.

б) По решение на управителния съветъ организира извършването на общи продажби на грозде и гроздови продукти — вино, обикновенъ и сгъстенъ гроздовъ сокъ, виненъ оцетъ, ракия и пр. на членоветѣ си.

Продажбата и отчитането си извършватъ съ огледъ на текущитѣ пазарни цени. Събирането на произведенията, продажбата и отчитането се извършватъ по наредба или правилникъ отъ управителния съветъ.

Продажбитѣ ставатъ за смѣтка на вносителитѣ на произведенията, но може и за смѣтка на самото сдружение.

в) Въ крѣга на разполагаемитѣ сръдства сдружението авансира ангажираниитѣ произведения за обща продажба срещу сигурни ефекти максимумъ съ 70% отъ мѣстнитѣ пазарни цени.

г) Когато сръдствата позволяватъ, по решение на общото събрание и по правилникъ или наредба отъ управителния съветъ сдружението открива складове за вината на членоветѣ му, за преработка, съгласно изискванията на пазаря и продажба, като се има предвидъ и постановлението на предишщата точка „в“.

д) Сдружението приема по тарифа отъ управителния съветъ срочни и безсрочни влогове.

е) Организира, насърчава и поддържа създаването на лозаро-винарски институти, на лозаро-винарски производителни кооперативни сдружения, на професионално-просвѣтни лозарски дружества и пр.

ж) Подпомага материално Българския лозарски съюзъ за постигане на зададенитѣ си цели.

з) Издава научни и популярни книги и списания изъ областта на лозарство и винарството и подпомага издаването на такива отъ частни лица, организации и институти.

и) Снабдява се съ нуждитѣ имоти за правилното развитие на службитѣ си и ги обзавежда споредъ предназначението имъ.

Закупуването на недвижими имоти на стойностъ по-голъма отъ 100,000 лв. става по решение на годишното събрание.

Забележка: Управителния съветъ по директиви на общото събрание върши и др. подобни работи въ кръга на зададенитѣ си цели.

V. Членове

Чл. 13. Членоветѣ на Лозаро-винарската кооперативна централа сж колективни и лични.

Чл. 14. Колективни членове може да бждатъ лозаро-винарскитѣ производителни кооперации и съюзитѣ на сжщитѣ, лозарскитѣ професионално-просвѣтни дружества и тѣхнитѣ районни съюзи, целитѣ на които не противоречатъ на този уставъ и на устава на Българския Лозарски съюзъ.

Чл. 15. Лични членове могатъ да бждатъ:

а) Частни лозари, които притежаватъ (5) петъ и повече декара лозя.

б) Лица, които не притежаватъ качеството поменато въ предишната точка „а“, но които управителния съветъ признае за полезни на Лозаро-винарската кооперативна централа.

Чл. 17. Не могатъ да бждатъ лични членове на Лозаро-винарската кооперативна централа лица, лишени отъ граждански и политически права, както и ония, които не членуватъ въ мѣстната лозаро-винарска производителна кооперация или въ професионално-просвѣтното лозарско дружество, ако въ населениия пунктъ, кждето живѣе или кждето се намиратъ лозята му има такива.

Чл. 18. Членуващитѣ на сдружението лозаро-винарски производители кооперации може да бждатъ натоварени отъ управителния съветъ да извършватъ отъ негово име операции по специална смѣтка и при редовни печалби за себе си, като по дѣлата и операцияитѣ за смѣтка на Лозаро-винарската кооперативна централа се подчиняватъ направо на сжщата, като нейни отчетници.

Когато нуждата наложи, управителниятъ съветъ може да натовари съ сжщитѣ функции и други икономически организации.

Чл. 19. Приемането на колективнитѣ и лични членове ста-

ва отъ управителния съветъ на Лозаро-винарската кооперативна централа.

Производителнитѣ лозаро-винарски кооперации и съюзитѣ на щитѣ и лозарскитѣ дружества подаватъ за целта заявление до председателя на управителния съветъ, придружено съ преписъ отъ устава, преписъ отъ надлежното протоколно решение на общото събрание и преписъ отъ баланса за последното положение на смѣткитѣ му и други сведения, които бждатъ поискани.

Кандидатитѣ за лични членове подаватъ тоже писменно заявление до председателя на лозаро-винарската кооперативна централа съ препоръка най-малко отъ двама лични членове или отъ единъ колективенъ.

Въ писменото си заявление кандидатътъ трѣбва да декларира, че му сж известни постановленията на устава, съдържащъ правата и задълженията на членоветѣ, както и състоянието на актива и пасива на сдружението.

Ако кандидатътъ за личенъ членъ не знае да пише, той трѣбва да бжде подписанъ отъ друго лице въ присѣтствието на двама свидетели.

Чл. 20. Управителниятъ съветъ на сдружението е длъженъ да реши най-късно до 30 дни отъ постѣпването на заявлението приема ли кандидата за членъ или не.

Въ случай на отказване, кандидатътъ се оплаква писменно на контролния съветъ, който въ срокъ отъ 30 дена отъ постѣпването на заявлението трѣбва да вземе решение по въпроса.

Ако и контролния съветъ откаже приемането на кандидата, той има право да се отнесе до общото събрание.

Чл. 21. Всѣки членъ е длъженъ:

1) Да внесе 500 респективно 100 лева встѣпителна вноска за резервния фондъ.

2) Да запише и внесе наведнѣжъ или по дадена разсрочка отъ управителния съветъ най-малко 10 дѣла отъ 500 лв., ако е колективенъ членъ или единъ дѣлъ, ако е личенъ.

3) Да отговаря за задълженията на сдружението въ петоренъ размѣръ за внесенитѣ дѣлове.

4) Да предпочита и участвува въ доставкитѣ, продажбитѣ и предприятията на сдружението.

5) Да получава и съдействува за разпространението органа на сдружението и този на Български лозарски съюзъ.

6) Да работи съ всички сили за постигане целитѣ на сдружението.

7) Да бжде най-малко 2 години членъ на сдружението.

8) Колективнитѣ членове при измѣнение на устава си да взематъ мнението на сдружението.

9) Да участвува редовно на общитѣ събрания.

10) Да изпълнява точно разпорежданията на устава, правилницитѣ и решенията на общото събрание и да се подчинява на законнитѣ решения на дружественитѣ органи.

Чл. 22. Всѣки членъ има право:

1) Да присъствува на общитѣ събрания на сдружението съ решающъ гласъ.

2) Да избира и бжде избранъ въ управителнитѣ тѣла на сдружението.

3) Да участвува и да се ползува отъ предприятията на сдружението.

4) Да се ползува съгласно устава отъ печалбитѣ на сдружението.

5) Да внася своитѣ излишъци на оползотворение въ сдружението.

6) Да внася повече дѣлове отъ задължителното.

Общото събрание може да определи максимума дѣлове за внасяне отъ отдѣленъ членъ.

7) Да се ползува отъ посрѣдничеството на сдружението при уравниване на спорове съ други дружествени членове, или съ държавни учреждения и др. и др.

Положението на пазара.

България.

Вина :

Въпрѣки, че въ много райони производството на декарь тази година бѣше по-малко отъ колкото миналата година, общо взето гроздовата, респективно винената реколта се равнява най-малко на миналогодишната, тъй като презъ есеньта 1932 г. започнаха да даватъ плодъ една часть отъ масово засажданитъ презъ последнитѣ години лозя.

Предполага се да разполагаме съ едно производство равно на около 130—140 милиона литри вино.

Вследствие на сухата есень, гроздата отъ повечето райони бѣха богати на захаръ, за смѣтка на което обаче, особено памидовитѣ грозда бѣха съ незадоволителни киселини.

Всичко това бѣше причина, че на много мѣста ферментацията на мжстѣта на можѣ да бжде правилна и пълна, последица отъ което е наличността на значителенъ процентъ сладки, недоферментирали и болни вина.

Запазенитѣ и напълно преферментирали вина, сж извъредно доброкачествени и богати на алкохолъ (достигащъ на мѣста и 14%).

Мѣстния пазаръ, особено сега следъ празниците е доста затегнатъ и едва ли има изгледи за нѣкакво задоволително пласиране даже на доброкачественитѣ вина.

За да се не отеки още повече непоносимото положение на българския лозаръ, налагатъ се своевременно известни бързи мѣрки и облекчения, които по примѣра на останалитѣ лозарски страни, трѣбва да се въведатъ и у насъ.

На първо мѣсто трѣбва да се дадатъ известни специални транспортни и др. облекчения за вината, които евентуално биха се изнесли за странство.

При наличността на подобни облекчения, (каквито се правятъ въ Югославия, Унгария, Италия и пр.) имаме всички изгледи още тази година да пласираме въ Чехославия известни количества наши вина.

Трѣбва единъ пътъ за винаги съ законъ да се урегулира и уреди акциза на вина, ракии, спиртъ, оцетъ и пр. и то по начини и размѣри

отговарящи на днешното положение и цени на лозаро-винарските продукти.

Досегашните временни мѣрки и облекчения повече разстройваха пазаря и даваха възможност на нѣколко голѣми фирми да натрупатъ милиони за смѣтка на онеправдания производителъ.

Сжщо така по законодателенъ редъ да се уреди и гарантира постоянното производство на оцетъ само отъ вина, както за приготвяне питейни продукти (ликьори, коняци) въ парфюмерийната индустрия и пр. да бжде употребяванъ изключително плодовъ спиртъ.

За смѣтка на това, спиртните фабрики да бждатъ задоволени, като и въ България най-после се въведе моторно гориво съ 25% абсолютенъ спиртъ.

Днесъ, когато се стремимъ да ограничимъ до минимумъ вноса на излишни продукти, съ въвеждане на моторното гориво ще останатъ въ България нѣколко десетки милиона лева, и ще се подпомогне поне отчасти на изнемогващата спиртена индустрия, използваща мѣстни земеделски продукти.

Щомъ като Чехия, Югославия и др. страни въведоха вече съ успѣхъ националното моторно гориво, всѣко забавяне отъ наша страна въ това направление носи загуби на народното ни стопанство.

Всички тѣзи мѣрки прития, прокарани навреме, ще облекчатъ по прѣкъ или косвенъ начинъ значително непосилното положение на българския лозаръ.

Въ по-важните райони, отъ ждѣто имаме сведения, състоянието на вината и ценитѣ е както следва:

Видинъ: Реколтата съ 10—15% по-малко отъ миналогодишната, обаче вината, особено отъ Ново село сж доста доброкачествени и богати на алкохолъ. Цени 4—4'50 лева литѣра.

Враца: Производство съ около 20% по-голѣмо отъ миналогодишното, като и въ качествено отношение доста добро. Цени 4—5 лв. лит.

Плѣвень: Производство нормално като миналогодишното. Качеството на вината добро. Цени 4'50—5'50 лв. литѣра.

Ловечъ: При слабо производство и срѣдно качество ценитѣ се движатъ отъ 5—5'50 лв. лит.

Сухиндолъ: Производство съ 20% по-голѣмо отъ миналогодишното, обаче една частъ отъ вината, поради неправилната ферментация, сж срѣдни по качество. Цени 3'80—4'50 лв. литѣра.

Въ Ломъ, Орѣхово, Лѣсковецъ и Горна-Орѣховица, поради паднали градушки и пр. презъ лѣтото миналата година, производството на вино е незначително, като и качеството не е нѣщо особено. **Търновско** — нормално производство и качество. Цени 4—4'50 лв. литѣра.

Преславъ и Варна доста добро, значително производство и цени 4'50 6 лв. литѣра.

Ахиаало, Бургасъ: Производство по слабо отъ миналогодишното качество добро и цени за Ахиаало 3'80—4 лв., а за Бургасъ 4—4'50 лв. лит.

Карнобатъ: Срѣдно производство, добро качество и цени 7 лв. лит.

Сливень: Производство по-голѣмо съ 15—20% отъ миналогодишното, качество много добро и цени около 7 лв. литѣра.

Ямболъ: Производство по-малко отъ миналогодишното, обаче въ качествено отношение много добро. Цени 7 лв. литѣра.

Ст.-Загора: Особено въ района на самия градъ производството бѣше значително по-слабо отъ миналогодишното. Качество добро и цени 4'50—5 лв. литѣра.

Чирпанъ: При значително по-добро производство отъ миналата година, добро качество (известни партиди сж останали сладки) ценитѣ се движатъ отъ 4—4'50 лв. литѣра.

Станимака: При нормално производство и добро качество ценитѣ особено за качественитѣ черни вина се движатъ отъ 6—7 лв. лит.

Пазарджикъ и Пловдивъ: Много по-големо производство отъ миналогодишното и добро качество, ценитѣ се движатъ за известнитѣ доброкачествени вина (Кара-Бунаръ, Кара-Мусалъ и пр.) къмъ 7 лв. лт., а за другитѣ райони отъ 5—6'50 лв. въ зависимостъ отъ качеството.

По-известнитѣ кооперативни изби иматъ тази година следното производство :

Анхиало	600,000	литра	с. Сунгуларе	200,000	литра
Сливенъ	400,000	„	с Фердинандово	150,000	„
Айтосъ	140,000	„	Сухиндолъ	500,000	„
Ямболъ	300,000	„	Плѣвентъ	300,000	„
Ст. Загора	350,000	„	Върбовка	200,000	„
Чирпанъ	350,000	„	Ловечъ	100,000	„

Вината на кооперациитѣ общо взето сж доста добри, богати на алкохолъ и напълно запазени.

Джиброва и сливова ракия :

При незначително търсене ценитѣ се движатъ около 0'35 лв. градуса.

Виненъ дестилатъ :

Голѣми предлагания и слабо търсене при цена 0'36—0.38 лв. градуса.

Чужбина.

Въ международния пазаръ на вината има въздържание, което се обяснява между другото и съ неизвестното още становище на французкото правителство, относно блокиранитѣ количества вина, реколти 1931 и 1932 г.

Известни надежди се даваха за пласиране на европейски вина въ Америка, обаче съгласно решението на американския парламентъ изглежда; че ще се допусне консумацията на спиртни питиета съдържащи до 3'50% алкохолъ, което значи практически да се разреши вноса и консумацията само на бирата.

Австрия:

Въпрѣки известния интересъ къмъ доброкачественитѣ чужди вина, вноса имъ е ограниченъ до минимумъ поради голѣмитѣ бюрократически формалности свързани съ разрешеніе за вноса.

Мѣстнитѣ вина се предлагатъ срѣдно 10—12 лв. лт.

Унгария:

Въпрѣки намаление данъка и акциза върху виното за мѣстна консумация, въ пазаря още не се чувствува никакво раздвижване.

Тазгодишната реколта се изчислява на 350 милиона литри.

Ценитѣ на обикновенитѣ вина се движатъ отъ 3—5 лв. лт. въ зависимостъ отъ качеството. Поради неблагоприятнитѣ изгледи и за следнитѣ години за пласиране на вината, по препорѣка на Министерството на земледѣлието въ нѣколко известни подходящи винарски области ще се предприеме масово изкореняване на виненитѣ сортове за да се замѣстятъ съ специални десертни сортове, главно за износъ.

Производителитѣ ще получатъ за целъта, безплатенъ автентиченъ благороденъ лозовъ материалъ отъ Държавата.

Испания:

Въ пазаря на качественитѣ вина има известно раздвижване.

Особено за Франция се очаква износъ на по-големии паргиди доброкачествени червени вина.

Германия:

Въ пазаря на вината сжествува затишие. Има слабо търсене на ефтини чуждестранни вина за индустриални цели.

Италия:

Въпреки сегашното спокойствие на пазаря, очаква се въ скоро време известно раздвижване особено за качественитѣ експортни вина, вследствие новото намаление, което италианското правителство е направило на превознитѣ такси.

Ценитѣ се движатъ отъ 45—6 лв. лт. въ зависимостъ отъ качеството.

Чехославия:

Тазгодишната реколта е съ 20% по слаба отъ миналогодишната.

При едно въздържане отъ страна на производителитѣ за пови-соки цени, реализиранитѣ до сега сдѣлки ставатъ върху база за 14—17 лв. лт.

Югославия:

Въ пазаря на вината съществува известно слабо раздвижване при цени 3—5 лв. лт. Малки количества обикновени вина за индустриални цели, сж изнесени за Германия отъ държавното привелигировано дружество за износъ.

Франция:

Поради още неизвестното становище на френското правителство относно голѣмитѣ количества блокирани вина има известно въздържане както въ производителитѣ така и между търговцитѣ.

Горното въздържане се отнася и за Алжиръ.

Реализиранитѣ сдѣлки за обикновени вина ставатъ на база 4—5 лв. лт. въ зависимостъ отъ качеството.

W.

В Таушановъ

Лозарската криза въ Калифорния

(продължение отъ кн. 9).

Сортове грозда за стафиди.

Въ Калифорния се произвеждатъ срдндо годишно 1,261,000 тона грозда за стафиди. Ние твърдимъ, пише специалниятъ комитетъ, въ своя рапортъ, че единственото правилно и економическо срдство въ борба съ свърхпродукцията е, което би донесло действителни резултати, се състои въ това, *да се изкоренятъ лозята, които даватъ тази свърхпродукция*. Тѣ препоръчватъ незабавно изпълнение програмата за унищожаване на лозята.

Всѣки притежателъ получава за хектаръ изкоренено лозе 12,5 долара и по 10 долара за всѣки тонъ прѣсно грозде, изчислено върху срдната реколта за последнитѣ 4 години. При тѣзи условия лозаря се задължава въ следващитѣ 6 години да не сади на сждото мѣсто ново лозе.

Ако тази програма се изпълни, фермиера би получилъ за най-добритѣ стафидови грозда 3,5 цента, която цена е най-ниската, при която фермиера би ималъ смѣтка да се занимава съ производство на стафидови сортове грозда.

Десертни грозда.

Отъ тѣхъ въ Калифорния се произвеждатъ годишно срдндо 418,000 тона. Ние приемаме, казва споменатия вече комитетъ, че най-много 170,650 тона или 13,050 вагона качествено грозде би могло да се пласира въ другитѣ щати внѣ отъ Калифорния, при сравнително задоволителни цени. Освенъ това биха могли 47,000 тона десертно грозде да се пласиратъ на пазаря въ самата Калифорния. Отъ общото свърхпроизводство 200,350 тона приблизително половината е съ ниско

качество. Следователно остава единъ излишъкъ отъ 103,000 тона кржгло, който не би могълъ да се пласира на пазаря. Лозовата площъ, която дава този излишъкъ, трѣбва да се изкорени. За унищожениѣ лозя на притежателя да се плаща по сѣщия начинъ, както е случая при сортоветъ за стафиди.

Винени сортове.

Реколтата въ Калифорния на тия грозда годишно е 475,000 тона. Отъ това количество 318,000 тона или 63,00 вагона биха могли да се пласиратъ на пазаря въ Калифорния. 63,000 тона въ пазаритѣ на другитѣ щати въ Северна Америка. Остава следователно 94,000 тона излишъкъ. И тукъ както при десертнитѣ грозда не всичкото количество трѣбва да се смѣта като излишъкъ. Половината отъ това количество е нискокачествено, следователно остава 50,000 тона грозде, за което неможе да се намери пазаръ. *Този излишъкъ може да се отстрани само чрезъ изкореняване на съответната площъ лозя.* Освенъ това, контролниятъ комитетъ препорѣчва да се забрани изпращането на грозда, който ще се употребяватъ за производство на сокъ съдържащи по малко отъ 22% захаръ за червениятъ грозда и 2% за мискета.

Изкоренениятъ лозя съ винени сортове да се заплащатъ по сѣщия начинъ на лозаря, какъвто бѣше случая при стафидовитѣ и десертни грозда.

На края комитетъ потвърждава още веднѣжъ, че излишъкътъ въ този моментъ е твърде колосаленъ. Надъ 63,000 тона грозда не могатъ по никакъвъ начинъ да се продадатъ. Повече отъ 85% отъ лозята въ Калифорния сж заложени при различнитѣ банки на сума по голѣма отколкото е стойността на лозята въ тоя моментъ. Нуждни сж решителни мѣрки. Единствената правилна и икономическа мѣрка за да се отстрани свѣрхпродукцията, е незабавното провеждане на програмата — изкореняване на излишнитѣ лозови насаждения.

На другъ пунктъ стои, обаче, директора на Калифорнийския лозарски съюзъ. Той се въздържа да изкаже своето мнение върху тоя планъ, обаче обръща вниманието върху факта, че лозовата площъ отъ 15 години насамъ 1925—30 години е намалѣла съ 50,000 хектара. Авторътъ показва понататъкъ, че лозаро-винарската проблема въ Калифорния, трѣбва да се третира неизолирано, само за Калифорния, а въ свръзка съ свѣтовната лозарска криза. Освенъ това, лозарската криза въ Калифорния е зависима отъ много свѣтовни фактори. Най-важнитѣ елементи на свѣтовната организация, които влияятъ върху Калифорнийското лозарство споредъ мнението на автора сж:

1. Увеличаване количествената продукция на свѣтовното лозарство
2. Свѣтовната депресия.
3. Закона за забраната въ Америка
4. Петгодишния планъ въ Съветска Русия.

Той доказва, че всички винарски страни сж увеличили своята продукция отъ лозата, поради ефтиното свое производство конкуриратъ Америка на свѣтовния пазаръ. Едно пласиране на американскитѣ продукти на чуждия пазаръ е станало невъзможно.

Преминавайки върху положението на лозарството въ Русия, той подчертава увеличаването на лозовата площъ, и благоприятнитѣ перспективи, които се очертаватъ за лозаря тамъ.

Третирайки въпроса за свѣтовната криза, той препорѣчва нѣкои мѣрки, които би трѣбвало да се взематъ въ Калифорния за спасение на лозарството.

Тогава той идва до закона за забраната. По интересно е неговото изложение по този въпросъ

Отъ цѣлата гроздова реколта съ изключение за стафидовитѣ сортове грозда 8% отива за приготвяне на неупояващъ плодовъ сокъ. Отъ съобщенията отъ М-ството на Правосѣд. е ясно, че въ територията на Север. Американ щати сж били приготвени приблизително 570 милиона литри вино по домашенъ начинъ. Още веднѣжъ автора напомня

разрушителното действие, което упражнява Закона за забраната върху пазаря чрезъ различнитъ рушители на тоя Законъ. Тъзи търговци-контрабандисти съ алкохолни напитки, сж едно своеобразно управление въ скрита форма. Тъ откупватъ своето право на животъ отъ политическия водители въ градоветъ, тъ подкупватъ пазителитъ на закона и реда, подкупватъ даже и сждийскитъ чиновници. Тия сж хората, които определятъ ценитъ на гроздата на пазаря. Тази система е станала възможна благодарение на организираното нарушение на Закона на забраната.

Известно е, че Закона за забраната позволява приготвянето на безалкохолни напитки. До сега обаче, пише автора, не бѣше известенъ факта за нелегалното производство и разпространение на алкохолнитъ напитки. Съобщенията на М-ството на Правосъдието показватъ, че въ 1930 година е билъ произведенъ и продаденъ по таенъ начинъ надъ 954 милиона литри чистъ спиртъ. Спиртътъ е билъ полученъ главно отъ царевица и др. земедел. продукти. Сжитъ известия показватъ, че въ 1930 год. сж били произведени надъ 35 милиона литри една специфична напитка Уортъ.

Тази бироподобна напитка може да се продава законно въ щата Мичиганъ За времето отъ августъ 1929 година до юний 1930 година е било продадено отъ тази напитка за 51 милиона долари, следователно щата Мичиганъ самъ употребява 8 пкти повече въ стойностъ за тази напитка, отъ колкото общото производство на новооснованото дружество за безалкохолни продукти отъ гроздето Frut Industrie.

Каква ще бѣде сждбата на Закона на забраната може само да се предполага, всѣки случай пише автора, всѣко ограничение на домашното приготвяне на „безалкохолното“ вино би било още по-лошо за лозарството.

На читателя е ясно, че Закона за забраната въ Съединенитъ щати се нарушава. Хората подъ или друга форма продължаватъ да пиятъ алкохолни напитки *Забрача ползва само отъ разрушителитъ на закоча*, отъ което страда лозаря. Въпрѣки това, официалнитъ личности не смѣятъ да пишатъ срещу забраната, лозаритъ, обаче, желаятъ нейното унищожаване.

Пазаря ще бѣде понататкъ все така наводняванъ съ лоши грозда, пише единъ лозаръ, до тогава, до като ние не получимъ възможността да преработваме гроздето така както това бѣше преди забраната.

Може би не е безцелно, ако се спомене какъ лозаря подготвява своето лозе въ тѣзи тежки времена. Твърде забележително въ това отношение една бележка отъ редакцията на списанието подъ заглавие „Безсмисленна рѣзидба за получаване на много грозде“. Изглежда, пише списанието, че много лозари сж решени да строятъ сами своитъ глави и разрушатъ лозарството въ Калифорния, което е твърде възможно. Понеже контролниятъ комитетъ въ 1930 год. е откупилъ голѣми количества грозда, то много лозари рѣжатъ лозето си по тоя начинъ, че да могатъ въ 1931 година да получатъ една максимална реколта, която да продадатъ пакъ на контролниятъ комитетъ. Последниятъ обаче съобщава, че презъ тая година той не ще купува грозда..

Стопанското смущение, предъ което е изправенъ калифорнийскитъ лозаръ, го хвърли въ безнадежностъ и той не знае какво трѣбва да прави. Кризата въ Калифорния остава въпрѣки всички мѣрки за нейното премахване. Това показва, обаче, ясно на другитъ лозарски страни въ свѣта, че лозарската криза не е едно изолирано явление, но че тя стои въ опредѣлени отношения съ свѣтовното производство отъ лозята и свѣтовната криза.

И само мѣрки, които биха могли да придонесатъ за стопанското възстановяване на свѣта, които биха могли да повдигнатъ покупателната сила на народитъ, ще упражнятъ едно благотворно влияние върху лозарството.

ХРОНИКА.

Съ настоящата кн. 10 се приключва XVII год. 1932 г. на сп. „Лозарски прегледъ“.

Кн. 1 отъ год. XVIII — 933 ще излѣзе въ началото на м. мартъ. Абонамента за 933 год. е 50 лева въ предплата за всички.

Съюзната канцелария е почнала разпращането на лични карти и увѣрения за пжтуване до София по Б. Д. Ж. съ 50⁰⁰ намаление по случай XIII-тия редовенъ лозарски конгресъ, който ще се състои на 18, 19 и 20 февруарий т. г. въ София. Дружествата и кооперациитъ, които не сж получили достатъчно такива или сж случайно пропуснати, да съобщятъ колко увѣрения да имъ се изпратятъ допълнително.

Личнитъ карти да се завѣрятъ съ печата на съответното дружество, ударенъ върху портрета и да не се пропуса да бждатъ обгербвани съ 3 лева гербова марка. Увѣренията се обгербватъ съ 3, 5 или 7 лева гербова марка, въ зависимостъ въ коя класа ще пжтува делегатътъ.

Приети сж за колективни членове на съюза:

1. Лозаро-винарското дружество гара Телишъ, луковитско.

2. Новооснованото по инициативата на специалиста при пловдивската катедра г. М. Златаревъ лозарско дружество „Сотиръ“ въ с. Сотиръ, пловдивско.

Лозарскитъ дружества, кооперациитъ и индивидуалнитъ членове, които не сж си издължили още членския вносъ за изтеклата 1932 год., да сторятъ това до конгреса. Иначе ще се смѣтатъ за нередовни и нѣма да се ползватъ съ право на гласъ.

Сжитъ да представятъ преписъ отъ протокола на годишното си събрание и списъкъ на членоветъ си, съ обозначение кой колко декара лозя притежава, за да имаме точни сведения за числото на обединенитъ въ Съюза лозари и пространството на притежаванитъ отъ тяхъ лозя.

Основано е професионално-просвѣтно лозарско дружество „Св. Петка“ въ с. Темнско, Гор.-Орѣховско. Въ скоро време ще се основатъ такива и въ други селища.

Обединението на лозаритъ въ мѣстни професионално-просвѣтни лозарски дружества е една необходимостъ, която живота налага. Голѣмитъ въпроси: за подобрене на лозарството и винарството, за намиране пазаръ на гроздето и гроздовитъ произведения и организирането му, за по-правилното данъчно облагане на лозаритъ и пр. могатъ да бждатъ разрешени по-добре само чрезъ организиране на лозаритъ.

Поради това, престъпление къмъ собственитъ си интереси вършатъ ония, които стоятъ вънъ отъ сжществуящитъ лозарски дружества или не образуватъ такива, кждето нѣма и не се обединятъ всички въ тяхъ.

Ония дружества и кооперации, които не сж разгледали проектоустава за икономическа организация при Съюза или не сж взели още решение по въпроса, да го направятъ преди конгреса и да дадатъ пълномощие на делегатитъ си.

Въ съюзната канцелария сж постъпили доста поржчки за гладка поцинкован тель за телени конструкции на лозята. Молимъ ония, които не сж дали още поржкитъ си, да ги съобщятъ възможно по-скоро, за да може своевременно да се предадатъ на фабриката и да се уредятъ известни формалности отъ митнически и валутенъ характеръ.

За изложбата на българскитъ вина, която ще стане отъ 12-19 февруарий въ гр. София е разрешенъ на всички лозари, други които желаятъ да я посетятъ 50 % намаление по българскитъ държавни желѣзници.

Увѣрения за пжтуване съ намаление да се изискватъ отъ Централния комитетъ за пропаганда на виното при Министерство на земледѣлието — София.

Една комисия при Министерството на земледелието на 25. I. т. г. се занимава с начина и времето за определяне нормите на българският вина.

Тази голъма и много важна работа се възлага на лозарската опитна станция във Плевен и лозарския институт при агрономическия факултет. Първата ще има за район северна България, вторият — южна България. При всяко едно от тези учреждения ще се назначат по четирма енолози във помощ на сегашния персонал, на който една от главните грижи ще бъде да събират нужното число автентични, чисто натурални вина от отделните селища и райони.

Събирането на пробите от реколтата 1932 год. ще почне през настоящия м. февруарий.

Дълг повелителен е на всички лозари да даде пълното си съдействие на лицата, натоварени със събиране на пробите. Всички винарски изби трябва да бъдат отворени за тях. Сведенията, които ще се искат за попълване на анкетните листове, трябва да бъдат най-вярни, да отговарят на действителността.

Следната телеграма е изпратена от редакцията на

Димитър Кушев
Главен секретар Министерство
Земледелието — София

Редакцията на Лозарски преглед поздравлявайки Ви с новия висок пост, като подчертава и благодари за големите услуги и мъроприятия дадени на лозарството от бившия министър на земледелието г-н Д. Гичев, при вашето съдействие като главен инспектор; възлага и сега големи надежди на новия министър г-н К. Муравиев и на Вас като първи негов съветник и помощник с решителни мърки да спасите Българското лозарство от сполетялата го страшна криза 1935

Плевен, 25 януари 1933 г.

Редактор Г. К. Червенков.

Една делегация, състояща се от председателя на съюза г. Ив. П. Бързаков и секретаря Д. Бъчваров се е явила при главния секретар на Министерството на фи-

нансиите, г. Недълев и му е връчила изложението на съюза относно законопроекта за изменение на закона за акцизите и патентовия сбор върху питиетата и пр. г-н Недълев е съобщил, че разглеждането на законопроекта се отлага за известно време и че при окончателното му редактиране ще се вземе предвид представеното изложение на съюза.

По същия въпрос съюзът е връчал изложение и в Министерството на земледелието. Последното е изпратило вече своя доклад до Министерския съвет и иска да се направят същите ония изменения във облагане на виното и материалът, от които се вари ракия, които иска и съюзът и други още, които засягат други земеделски отрасли.

Въздръжателната федерация е разпоредила до членовете ни да проявят най-голяма дейност за осуетяване предстоящото празнуване на „Седмичата на българското вино“. Въпротивовес на „Седмичата на българското вино“ въздръжателите даже устройват „Седмица на въздръжанието“, която ще празнуват само няколко дена преди тази на виното.

Българските лозари и Българският лозарски съюз, както и Министерството на земледелието, при което се намира Централния комитет за българското вино, сж сж големи противници на алкохолизма. Но те смятат че най-добро средство против алкохолизма е умерената употреба на виното. На чисто натурално вино, което има и важно благотворно физиологично действие и хранителна стойност за човешкия организъм.

Освен това, производството му е от голямо стопанско и икономическо значение за България и от него се прехранва голяма част от нашето население.

Поради това, българските лозари трябва да проявят най-голям интерес и вземат най-живо участие в отпразнуване „Седмичата на българското вино“.

С голямото съзнание за значението на празника, като празник на труда в българските лозя и

творчество на блага, съ подобающа сериозност и безъ каквато и да била предвзетостъ и излишество, лозаритъ да отпразднуватъ „Седмицата на българското вино“.

Нека тѣ докажатъ и на най-крайнитѣ заблудени въздържатели, че умѣреното и правилно упоиране на виното не значи алкохолизъмъ съ всичкитѣ му лоши послѣдствия.

КНИЖНИНА

Приносъ къмъ проучването на окисляванията и редукиранията въ вината.

Приложение въ проучване на застаряването и пресичанията на вината.

Отъ Ж. Риберо — Гайонъ Инженеръ — химикъ, докторъ по естествени науки.

Предговоръ отъ Г-нь Л. Женевоа, професоръ въ факултета по естествени науки въ Бордо.

* * *

Извѣстно е, че кислорода отъ въздуха играе една капитална роля при застаряването на вината и при извѣстни болести, частно при пресичанията. Ето защо, изучаването на неговото действие, което е предметъ на посочения трудъ, представлява единъ практически интересъ отъ първостепенно значение. Въ първитѣ части, авторътъ определя

количествата кислородъ, които се поглъщатъ отъ виното презъ време на претакането, при запазването му въ бѣчвитѣ, слагането му въ бутилки и показва механизъмътъ, по който кислорода се комбинира химически съ виното.

Въ последнитѣ части, авторътъ изучава много обстойно практическитѣ приложения на кислорода: извѣтряването, застаряването въ бѣчви и въ бутилки и пр. той се простира обширно върху случайнитѣ заболявания на бѣлитѣ вина: желѣзното пресичане, причинено отъ провѣтрение и медното пресичане при окисление, т. е. въ отсъствие на въздуха, особено въ бутилковитѣ вина. Следъ едно детайлно изучаване на тоя толкова споренъ и тѣй сложенъ механизъмъ съ неговитѣ опасни послѣдствия, проучени сж и извѣстни срдства за тѣхното предотвратяване.

Тоя трудъ написанъ отъ единъ техникъ-винарь, притежаващъ следователно теорията и практиката на професията, е последица отъ приложението на строгитѣ опити и най-новитѣ данни на науката въ практическитѣ проблеми. Поради важността и ползата на новитѣ изучавания които ни поднася, той ще допринесе голѣми услуги на всички, които се интересуватъ отъ консервирането на вина.

Лозари! Отпразднувайте тържествено лозарския празникъ „Зарѣзанъ“ на 14 февруарий т. г., като устроите вечеринки и излети до лозята, на които да се проагитира необходимостта отъ сдружаване на лозаря за просвѣта и борба.

Отпразднувайте сжщо „Седмицата на българското вино“ отъ 12 до 19. II. т. г.

Лозари, посетете лозарския конгресъ, който ще се състои на 18, 19 и 20 февруарий т. г. въ София.

Читал. "Съгласие" - Гр. Плевенъ ✓

Открива се подписка за записване абонати за
1933 (XVIII) година на

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ - ПЛѢВЕНЪ

Абонамента е 50 лв. за година предплатени.
За читалища и учреждения също 50 лева.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на
сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, като пари, статии, дописки и
др., да се изпраща на горния адресъ.

ВСИЧКО ОТНАСЯЩЕ СЕ ДО

Българския Лозарски Съюзъ -- София,

като членски вносъ (по 2 лева на декарь), помощи, прото-
коли, писма и пр. да се изпраща на адресъ:

До г-на Дончо Бъчваровъ

секретаръ на Българския Лозарски Съюзъ
ул. „Гурко“ № 12 — София.

Организирането на отдѣлнитѣ съсловия на
професионални начала е една необходимостъ.

Организациитѣ трѣбва да разчитатъ на пъл-
ната подкрепа на своитѣ членове и да распо-
лагатъ съ достатъчно материални сръдства,
за да развиятъ максимумъ дейность.

Лозари,

Подкрепете вашата върховна организация —
Българския лозарски съюзъ.

Работете преданно за затягане на същест-
вующитѣ лозарски дружества и за създаване
на нови такива тамъ, където нѣма.

Плащайте редовно годишнитѣ си членски
вноски.

Абонирайте се и заплащайте навреме съюз-
ния органъ: „Лозарски Прегледъ“ — ПлѢвенъ.

№ 18. Кооп. печатница и книговезница „Изгрѣвъ“ — ПлѢвенъ.